

عنوان مقاله:

بررسی تطبیقی ابعاد انگیزش اخلاقی در اندیشه علامه طباطبایی و فینیس

محل انتشار:

دوفصلنامه اخلاق و حیانی، دوره 7، شماره 1 (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 23

نویسنده:

رحیم دهقان - استادیار دانشگاه شهید بهشتی

خلاصه مقاله:

ماهیت عامل انگیزش اخلاقی، درونی یا برون‌ی، درونی یا خودمحور یا غیرخودمحور بودن آن، از جمله ابعاد بحث انگیزش اخلاقی در حوزه روان‌شناسی اخلاق هستند. جان‌فینیس، اندیشمند مسیحی معاصر، با تکیه بر ظرفیت‌ها و قوای طبیعی انسان و با رهیافتی درون‌گرایانه، ریشه انگیزه اخلاقی را در داشته‌های طبیعی فاعل اخلاقی جست‌وجو می‌کند و آن را غیرخودمحور جلوه می‌دهد. علامه طباطبایی نیز با رهیافتی غیرخودمحورانه بر ظرفیت‌های طبیعی انسان تأکید و تحقق انگیزه اخلاقی را در بستر ترکیبی از امیال طبیعی و عقلانیت انسان تبیین کرده است. بررسی اندیشه این دو در بعد روان‌شناسی اخلاق نشان می‌دهد این دو دیدگاه در رهیافت درون‌گرایانه و برون‌گرایانه و تبیین فرایند ایجاد انگیزه اخلاقی با یکدیگر متفاوت هستند؛ علاوه بر این، در تبیین عامل اصلی انگیزش نیز با یکدیگر متفاوت‌اند؛ زیرا در نگرش فینیس انگیزه تنها در صورتی اخلاقی خواهد بود که در راستای خیرهای پایه باشد؛ اما علامه عنصر اصلی را در تبدیل شدن انگیزه به انگیزه اخلاقی، رضایت الهی می‌داند. این مقاله تلاش می‌کند با روش تحلیلی، اندیشه این دو را درباره ابعاد انگیزش اخلاقی بازسنجی و مقایسه کند.

کلمات کلیدی:

انگیزش اخلاقی، دلیل عمل، درون‌گروی، برون‌گروی، علامه طباطبایی، فینیس

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1398865>

